

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 69. szám
1990. március 23., péntek

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ara: 4,30 forint

800 millió rubel = 720 millió dollár

**Győz a gyűlölködés? — Egyre több a munkanélküli
Az aláírásra csak Ferihegyen került sor**

Tegnap is számos hírt kaptunk arról, hogy Romániában tovább folytatódik a magyarellenes kampány, a terror, a pogromok. Lapunk 5. oldalán egy marosvásárhelyi szemtanúval készült interjút közlünk, abban a reményben, hogy nem a gyűlölködés, az irracionális sötét erők lesz a végső szó, hanem a józan ész. A Tiszatáj szerkesztősége a lap főmunkatársa, Sütő András sorsa felletti megdöbbenésének állásfoglalásban adott hangot, kérve román értelmiségi barátainkat, hogy állítsák meg a nemtelen indulatoktól fűtött tömeghisztériát.

Ami szintén a hírek élvonalába kívánczok, ha az utolsó pillanatban is, már a repülőtéren, de sikerült aláírni a magyar-szovjet gazdasági szerződést, amely szerint a 800 millió rubelre becsült szovjet tartozásokat mintegy 720 millió dollárra váltják át, 1991-től pedig a két ország közötti kereskedelemben a dollár lesz a fizetőeszköz. Ennek hatásai természetesen nehezen kalkulálhatók ki.

És még egy, Szegeddel is kapcsolatos hír: Habsburg Ottó vállalja a köztársasági elnöklétséget, s ebben támogatják őt a nemzeti kisgazdák.

Szávay István

Magyar kormánynyilatkozat

A magyar kormány — a romániai magyarsággal szemben Marosvásárhelyen elkövetett, megdöbbentő atrocitások után — értetlenül áll a román kormány március 21-i nyilatkozata előtt. Annál is inkább, mert az 1989. decemberi romániai fordulat idején — és azóta is — a magyar nép és kormánya szavakban és tettek-

ben fejezte ki szolidaritását a román demokratizálódás ügyével, önzetlenül segítette Románia népeit. Az elmúlt napok romániai történései minden jó érzésű és becsületes emberben csak felháborodást és elutasítást válthattak ki — írja többek között a magyar kormánynyilatkozat.

Habsburg Ottó mégis vállalja

A Nemzeti Kisgazdapárt támogatja

Habsburg Ottó mégis kész elvállalni Magyarország államfői tisztségét. Erről az osztrák Standard című lapnak nyilatkozott, a nyilatkozatot a Magyar Hírlap szerdai száma idézte, mindez pedig a szegedi központú Nemzeti Kisgazdapárt vezérkarának arra adott apropót, hogy sajtótájékoztatón nyilvánítsák ki: a párt ügyvivői testülete támogatja és kíváncsian tartja Habsburg Ottó államfővé jelölését.

Mint dr. Boross Imre, a párt ügyvivői testülete nevében felidézte a tegnapi tájékoztatót, tavaly nyáron, az akkor még egységes Független Kisgazda, Földmunkás- és Polgári Párt budapesti szervezete — amely szervezet tagjainak többsége ma az azóta, kivált Nemzeti Kisgazdapártban van — kezdeményezte, hogy Habsburg Ottót jelöljék köztársasági elnöknek; azért, mert pártokon fölül álló, nem kompromittált személyiség, aki a nemzeti megbékélést szolgálja, s mert európai kitekintéssel és kapcsolatokkal rendelkezik. Akkor azonban a jelölést nem vállalta. Nem lehet véletlen, hogy most viszont igen — hangsúlyozta dr. Boross Imre; a korábbi indokok mellé sorolódik a jelenlegi helyzetben még egy: a határainkon túl élő magyarok és egész Kelet-Európa sorsának jobbra fordításán eredményesen munkálkodhatna Habsburg Ottó a Magyar Köztársaság elnökeként. A Nemzeti Kisgazdapárt vezetői nem a Habsburg-házra, hanem Habsburg Ottó személyére gondolnak, amikor jelölését támogatják — húzta alá a pártvezető.

A továbbiakban kifejezte mely megdöbbenését és felháborodását az erdélyi magyarellenes pogromok miatt; a Romániában élő magyar nemzetiség ügyét nem-

zetközi fórumok elé kell vinni. Dr. Boross Imre foglalkozott a másik kisgazdapárttal való nézeteltéréseikkel is: az egész kisgazdatiszadalom elleni provokációnak minősítette, hogy a Független Kisgazdapárt március 18-án emléktáblát helyezett el Gyöngyösi János, egykori külügyminiszter volt békéscsabai lakóházán, mert ezzel „a parasztlődöz, áru-ló, Rákosit kiszolgáló, a háborút követő békekötéskor gyászosan szereplő” Gyöngyösinek az a Független Kisgazdapárt állított emléket, amely ma a parasztság rehabilitációjáról beszél. Tájékoztatót továbbá arról, hogy a nemzeti kisgazdák előrehaladott tárgyalásokat folytatnak a Szabadság Párttal, amely a hajdani Sulyokpártot tekinti elődjének (Sulyok Dezsőt — másokkal együtt — 1948-ban kizárták a Független Kisgazdapártból).

Dr. Bába István az ügyvezető nevében bejelentette, hogy a párt részt kíván venni a szegedi sportélet anyagi támogatásában: az anyagiak hiányában létező veszélyeztetett, volt NB I-es férfi, és az NB II-es női asztalitenisz-csapatot júniustól átveszik. Dr. Léva Endre a helyhatósági vá-
lasztások mielőbbi megtartá-
sát sürgette, és a városi plá-
kátáborút helytelenítette.

(Sulyok)

Szeged napja: május 21.

A Lenin-szobrot elraktározzák

Szíves emlékeztetőre az felelő képviselőért, eddigi ingatlanjairól kardoskodott az ülésen jelenlévő ifjúsági kormánybiztos, és a Szefisz képviselő Csányi Zoltán, Csányi a következő korekciót kérte a helyi sajtótól: 1989-ben aKISZ már nem rendelkezett sem pénzzel, sem általa elosztható lakáskerettel. A vb-t pedig azért nógatta, hogy tegyen szándéknyilatkozatot —

amennyiben a tanács megkapná a KISZ-iskola kezelt jogát, nem fogja azt más célokra használni, meghagyja az épületet a város fiataljainak. Valamint, ha módja lesz, „védje” alapítvánnyal az összes, eddig ifjúsági célokra szolgáló szegedi épületet. Közölte, a majdani helyi önkormányzat elképzelhetetlen ifjúsági tagozat nélkül. A vb elvi ígéretet tehetett a maga nevében (9), amit már csak azért is illik komolyan venni, mert mint Müller Józsefnek elnökhelyettes utalt rá, a szegedi tanács sosem volt szegedmarkú a fiataliságot illetően.

Jóváhagyták a múlt évben végzett, idénre tervezett pénzügyi-gazdasági ellenőrzésekről szóló dokumentumokat, a helyi tanács támogatást igénylők névjegyzékét, megbízást adtak az illetékes osztályoknak, hogy rendezzék a Jókai utca tömbkezelői jogát. Nyugdíjba vonulása miatt május 15-ével felfüggesztették hivatálából Prágai Tibort, az IKV igazgatóját. Intézkedik — mint hallottuk — az ES-ös mellett bevásárlóközpont sorsa is. A tanács kezelői jogot cserélt a postával. Végül a vb előkészítette a március 30-i tanácsülésen tárgyalandó témákat, valamint utasította a hivatalt, hogy tárgyaljon a hajléktalanok alapítványának tagjaival a 25 otthontalannak a repülőtér központi épületében — földszint — elhelyezéséről.

Több, jövőbe mutató témával foglalkoztak a vb-tagok. Hosszas vita után hálátlannak tűnő feladatu-
knak eleget kineveztek a Somogyi Könyvtár igazgatójává (meghatározatlan időre szólóan) Barátné Hajdú Agnést. (Lapunk tegnapi számában olvashattak az ügy részleteiről.) Szükségességét nem, viszont költségigényeit kissé vitatva, tovább működött a tanács a múlt évben megnyitott ifjúsági irodáját — döntött a vb. Az iroda eddig végzett munkájáról Horváth András, a tanács ifjúsági és sportosztályának vezetője számolt be. Egyébként az iroda létéért és azon túl az ifjúság meg-

Privatizáció parancsra?

Munkahely nincs, alapítvány lesz!

A munkanélküli választási Csongrád megyében is egyre riasztóbbak — hallhattuk, tegnap előtt a Szakszervezetek Csongrád Megyei Szövetsége közgyűlésén. — Harom hónap alatt négyszázról 635-re nőtt a munkanélküli-segélyben részesülők köre — mondta Dobóczy Károlyné. — Ugyanakkor a felajánlott munkahelyek száma négyszázról ezerötzöszre csökkent.

Mit tehet a szakszervezet? Többek között erről folyt a vita tegnap.

— Nem árt, hogy valaki 20-30 évet fizette a szakszervezeti tagdíjat, és most, amikor a legnehezebb helyzetbe kerül, mert nincs munkája, nem fordulhat se-

gítségért senkihez! — kifogásolta az egyik résztvevő.

Bár munkahelyeket továbbra sem tud létesíteni egyetlen érdekképviselői szerv sem, mégis figyelemre méltó bejelentést tett tegnap a megyei szövetség: „Munkáért” néven alapítványt kívánnak létrehozni, amely a munkanélkülieket segítené, az informálódásban, a szakmaváltásban, a vállalkozóvá válásban.

— Azért határoztunk így, mert továbbra is a fővárosban vannak az anyagi és információs erőforrások a munkanélküli-segélyezéshez. Märpedig ezt helyben kell megoldanunk — indokolta Dobóczy Károlyné.

(Folytatás a 2. oldalon.)

A szolgálat: 12 hónap

A korábbi bejelentéssel ellentétben, mégsem 1991. februárjától, hanem már az idén augusztustól 12 hónapos szolgálatra vonulnak be a sorkatonák. Erről Kárpáti Ferenc miniszter tájékoztatta az újságírókat csütörtökön, a Honvédelmi Minisztériumban. Elmondta, hogy az új tervezetet a tárca hamarosan a kormány elé terjeszti.

Tavaszi Napforduló

Színházi fesztivál Szegeden

Bizonyára emlékszik még az olvasó, hogy a múlt év őszén zajló Napkelet Fesztivált új kezdeményezésként üdvözölhettük, nem utolsósorban azért, mert Európa néhány alternatív színházi műhelyének adott bemutatkozási lehetőséget. A fesztivál zárónapján a szervezők azzal búcsúztak a közönségtől és a részt vevő csoportoktól, hogy remélik: az ő vállalkozásuk is hozzásegíti Európa régióit az egymáshoz való közeledéshez; az akkor még közöttünk tornyosuló berlini fal helyett sikerül egy hidat építeni. Ma már tudjuk és megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy a változások milyen véres ellentéteket és szétválásokat szültek és szülnék folyamatosan. Így talán még fontosabb, hogy a Tavasz Napforduló Fesztivál újfent a találkozások szigete. Őszi ismerőseink közül eljöttek a bolgár Könyv és Mosoly Színház, az amszterdami Modern Táncstúdió, a jugoszláv Aioawa-csoport, és megérkezett az utcaszínház mágusa, Enzo Cozzi is (Az érdeklődők és járőrelők őt láthatták a Kárász utcán a tavalyról ismerős Vörös szál performance-val és Tavasz-köszöntő és téltemető rituális játékaival.)

A bolgárok a tavalyi találkozó kiemelkedő produkcióját, a Ding-Dong című előadást hozták el újra.

A Modern Táncstúdió új produkcióval érkezett, mely két önálló részből áll. Míg az első részben Barbara Erjcsen szólótáncsal, zenekísérett nélküli szöveggel került színre és a mozgáselemek mellett a fényeffektusoknak volt szerepe, addig a második részben zenére komponált táncot láthatunk. Az Idő formái című előadás két részből áll. Ezen belül az első részben három táncost láthatunk, kimerevített aljú köpenyben. A kabóca cipjelő hangjára emlékeztető természetutazó zenére egy olyan mozgáskompozíciót szerkesztettek, melyben a formák és a ritmusok domináltak. A három táncos változó felállásban járta körbe a színpadot, s ezzel a színpadképnek egy sajátos dinamikáját teremtette meg. Mozgásukat a rendkívüli fegyelem és koncentráció jellemezte. Megjelenítés helyett benyomásokat és gondolatokat közvetítettek. Ezután a leplet levette folytaták előadásukat, és a rövid befejezés részben akrobatikus mozgáselemeket is szöttek. A vonzó és szokatlanok, tűnő táncmozgásokkal sikerült a közönség

tetszését megnyerniük. (Az Aioawa-csoport Harang című előadásáról később számolunk be.)

Az őszinél kevesebb új csoport érkezett. Az elmúlt napokban az érdeklődők a rigai Kabata Színház Ionesco-előadását láthatták az Auditorium Maximumban, és Gyergyószentmiklósról jöttek a Figura színházi csoport amatőr színészei, akiknek Kőműves Kelemen baladai játéka során azt hiszem egyetlen magyar néző sem tudott elvonatkoztatni attól, hogy onnan érkeztek, ahol napjainkban a romániai magyarok vívják drámai küzdelmüket. A magyarok számára Kőműves Kelemen legendájaként ismert, de az emberiség ősi közös mítoszát megjelenítő játékkal épp azt a misztériumot teljesítik, amellyel bizonyítják, hogy mindannyian egyforma gyökerekből és értékekből táplálkozunk. (A kelta-germán legendákból ismert befalazott asszony története minden nép irodalmában fellelhető, a román nápi legendában Manole mester szenvedései címen.) Előadásukat csupasz térben, eszköztelenül játszották. Játékukat a drámai konfliktusokra való koncentráció és belső feszültség jellemezte.

A csoport tagjai a szakmai értékelést követően elmondták: számukra a diktatúra légkörében való hat éves együttműködés azt jelentete, hogy mindazt, amit a társadalom nem tudott nyújtani számukra, egy jó közösségben találják meg.

Megpróbáltak és megpróbálnak ma is felszabadult légkört teremteni, amely egyszerre jelent védelmet számukra és kapcsolatot a közönséggel. Mégpedig olyan nem verbális kapcsolatot, amelyben közvetíteni tudják magyar és román nyelvű nézőiknek azt a szeretetet, bizalmat, odaadást, amelyet hétköznapi-
ikban egyikük sem élt át. Soha nem törekedtek a küldetés tudat direkt vállalására, de elismerik, hogy korábbi előadásaikkal is a nézők megdöbbenésére törekedtek, a tragikum felmutatásának, a tragédia örökléte fokozásának szándékával. Ugyanakkor megpróbálták ezt az állapotot mindannyiszor oldani is. Ezt támasztja alá a Manole-játék fin-
torszerű befejezése is. A jövőben szeretnék a színház-
zon belül új kifejezési formával kísérletezni, de kétsé-
s, hogy csoportjuk ebben a formában működőképes lesz-e a megváltozott, kétségbeesett helyzetben.

Nagy Márta